

Monitoringa darbs tekstpratībā

3. klasei 2025./2026. m.g. vērtēšanas kritēriji

Lasi!

Ille bija piekūsis un pēkšņi jutās galīgi nomaldījies. Viņam nevajadzēja pamest pēdējo ledus gabalu. Viņš ilgojās pēc mammas. Piepeši viņš izdzirdēja no meža atskanam balsi.

Ille pamodās no tā, ka viņam kāds laizīja ausi.

– Kut! – viņš smējās. – Petra, beidz!

– Es atnācu, lai tevi brīdinātu, – Petra sacīja. – Pārējie lāči grib izdzīt tevi no meža, jo tu izskaties tik jocīgs. Bet, ja tu gribi palikt mežā, tev ir jāklūst brūnam kā visiem citiem.

Un viņi devās pie frizieres.

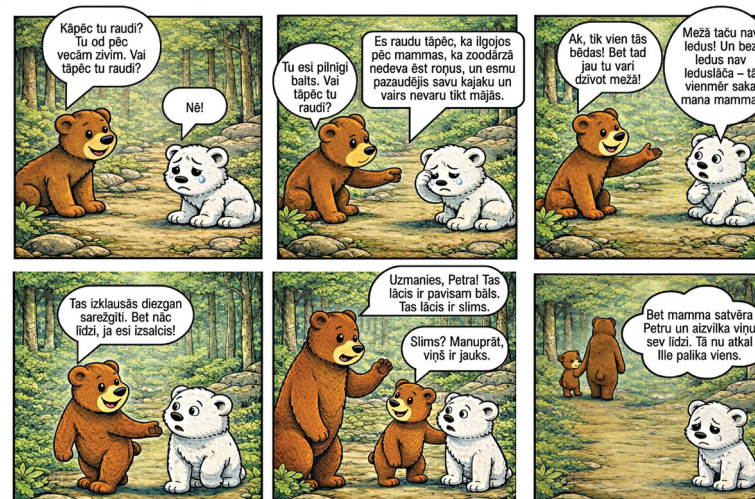
– Vai tev ir brūna krāsa? – Petra vaicāja.

– Jā, bet tā ir dārga, – friziere atbildēja.

– Bet mums noteikti vajag kaut ko lētu. Re, cik viņam liels kažoks!

– Labi, tad ņemsim aerosolu.

Beidzot Ille bija kļuvis brūns. Petra un Ille **ļēpoja** pa mežu, līdz beidzot ieraudzīja citus brūnos lāčus. Pārējie lāči stāvēja pie ūdenskrituma. Viņi ķēra lašus.

1. uzdevums. (2 punkti)

Atzīmē ar ✓ vienu virsrakstu, kurš visvairāk atbilst lasītajam tekstam! Pamato atbildi vienā teikumā!

☐ Piedzīvojums zoodārzā

☐ Leduslācēns Ille

☐ Krāsu festivāls

☐ Petras frizētava

Pamatojums: _____

1. uzdevums snieguma līmeņu apraksts			
Punkti	0	1	2
Snieguma apraksts.	Izvēlēts neatbilstošs virsraksts un/ vai pamatojums nav sniegts.	Izvēlēts virsraksts “Leduslācēns Ille”, bet pamatojums ir vispārīgs, nepilnīgs vai tikai daļēji saistīts ar tekstu.	Izvēlēts virsraksts “Leduslācēns Ille”. Pamatojums ir loģisks un balstīts tekstā – tiek minēta stāstā aprakstīta darbība vai notikumus, emocijas, kas skaidri pierāda virsraksta atbilstību.

2. uzdevums. (8 punkti)

2.1. Sakārto tekstā aprakstītos notikumus pareizā secībā! Numurē tos no 1 (pirmais notikums) līdz 5 (pēdējais notikums)!

Secība	Notikums
	Ille satikās ar Petru.
	Polārlācis pamodās, jo viņam kāds laizīja ausi.
	Balto lācēnu nokrāsoja ar aerosolu.
	Ūdens nomazgāja krāsu.
	Leduslācēns pameta pēdējo ledus gabalu.

2.1. uzdevums snieguma līmeņu apraksts				
Punkti	0	1	2	3
Snieguma apraksts	Notikumu secība noteikta nepareizi vai uzdevums nav izpildīts.	Pareizi noteikta tikai viena vai divu notikumu pareiza secība.	Pareizi noteikta vismaz trīs notikumu pareiza secību (sākumā vai beigās).	Pareizi noteikta visu piecu notikumu secība.
Piemērs	5) Leduslācēns pameta pēdējo ledus gabalu.	1) Leduslācēns pameta pēdējo ledus gabalu. vai 4) Balto lācēnu nokrāsoja ar aerosolu. 5) Ūdens nomazgāja krāsu. vai 2) Ille satikās ar Petru. 3) Polārlācis piecēlās, jo viņam kāds laizīja ausi.	1) Leduslācēns pameta pēdējo ledus gabalu. 2) Ille satikās ar Petru. 3) Polārlācis piecēlās, jo viņam kāds laizīja ausi. vai 3) Polārlācis piecēlās, jo viņam kāds laizīja ausi. 4) Balto lācēnu nokrāsoja ar aerosolu. 5) Ūdens nomazgāja krāsu.	1) Leduslācēns pameta pēdējo ledus gabalu. 2) Ille satikās ar Petru. 3) Polārlācis piecēlās, jo viņam kāds laizīja ausi. 4) Balto lācēnu nokrāsoja ar aerosolu. 5) Ūdens nomazgāja krāsu.

2.2. Pasvītro vienu atbilstošāko atslēgvārdu katrai teksta daļai!

Ievads	Galvenā daļa	Nobeigums
• Draudzība • Nomaldīšanās • Ziņkārība	• Vientulība • Satikšanās • Prieks	• Bailes • Cerība • Pieņemšana

2.2. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Neviens atslēgvārds nav pasvītrots pareizi vai uzdevums nav pildīts.	
1	Pasvītrots ievadam atbilstošais atslēgas vārds.	Nomaldīšanās
1	Pasvītrots galvenajai daļai atbilstošais atslēgas vārds.	Satikšanās
1	Pasvītrots nobeiguma daļai atbilstošais atslēgas vārds.	Pieņemšana
Kopā 3		

2.3. Izskaidro saviem vārdiem, ko tekstā nozīmē izceltie vārdi!

Ļēpoja – _____

Ziķeris – _____

2.3. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Vārdi izskaidroti nepareizi, nesaprotami vai nav uzrakstīti.	
1	Uzrakstīts vārds vai vārdi, t. sk., frāze, kas paskaidro vārdu “ļēpoja”.	Lēni gāja. Smagi soļoja. Staigāja.
1	Uzrakstīts vārds vai vārdi, t. sk., frāze, kas paskaidro vārdu “ziķeris”.	Viltīgs, apķērīgs, veikls, izveicīgs. Gudrs.
Kopā 2		

3. uzdevums. (2 punkti)

Uzraksti, kā jutās Ille, kad atnāca Petras mamma! Pamato savu atbildi, izmantojot doto informāciju!

3. uzdevums snieguma līmeņu apraksts			
Punkti	0	1	2
Snieguma apraksts	Emocijas nav nosauktas vai nosauktas neatbilstošas emocijas, un pamatojums nav sniegts vai nav saistīts ar komiksu.	Nosauc teksta situācijai atbilstošas emocijas un uzraksta ar tekstu saistītu pamatojumu, kurš apraksta konkrētu faktu.	Nosauc teksta situācijai atbilstošas emocijas un uzraksta ar tekstu saistītu pamatojumu, kurš apraksta sejas izteiksmi, situāciju vai notikumu virzību.
Piemērs	“Ille jutās priecīgs.”	„Ille jutās bēdīgs/apjucis, jo viņš bija viens.” “Ille jutās pārsteigts, jo attēlā redzams, ka ir atvēris plati acis”	„Ille jutās bēdīgs/apjucis, jo, kad atnāca Petras mamma, Petra tika aizvesta prom un Ille palika viens.”

4. uzdevums. (4 punkti)**Atbildi uz jautājumiem!****4.1. Kāpēc Petras mamma aizveda prom Petru no Illes?**

4.1. uzdevums snieguma līmeņu apraksts			
Punkti	0	1	2
Snieguma apraksts	Atbilde nav sniegta vai neatbilst teksta saturam.	Izveido apgalvojumu, kas saistīts ar situāciju tekstā - ievēro norādi uz lācēna krāsu vai Petras mamma teikto par slimību.	Izveido apgalvojumu, kas saistīts ar situāciju tekstā - ievēro norādi uz lācēna krāsu un pamato to ar tekstā tieši nolasāmu informāciju.
Piemērs	„Jo mamma gribēja aiziet.”	“Jo Ille bija balts.”	“Petras mamma domāja, ka Ille ir slimš, jo viņš bija balts, pavisam bāls, tāpēc viņa aizveda Petru prom.”

4.2. Kā citi brūnie lāči izturējās pret Illi? Pamato savu atbildi!

4.2. uzdevums snieguma līmeņu apraksts			
Punkti	0	1	2
Snieguma apraksts	Atbilde nav sniegta vai tā ir neatbilstoša – nav aprakstīta citu brūno lāču attieksme pret Illi.	Izveido īsu apgalvojumu, kas norāda uz citu brūno lāču attieksmi pret Illi.	Izveido apgalvojumu, kas norāda un pamato citu brūno lāču attieksmi pret Illi. Pamatojums sniegts, ņemot vērā balto un brūno lāču atšķirīgās izskata pazīmes.
Piemērs	“Viņi bija slikti.”	“Brūnie lāči smējās par Illi.”	„Brūnie lāči Illi nepieņēma, jo viņš atšķīrās no viņiem – viņam bija balts kažoks.”

5. uzdevums. (4 punkti)

Aplūko attēlus un izlasi informāciju par lāčiem! Ieraksti tabulā informāciju par balto un brūno lāči!

	Dzīvesvieta	Barība	Izskats
Baltais lācis			
Brūnais lācis			

5. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Pazīme nav nosaukta vai izskaidrota nepareizi, nesaprotami.	
1	Nosauktas vismaz divas pareizas pazīmes par balto lāci. (ailītē pie barības nosaukta kaut viena pazīme - ieskaita kā pareizu)	barība - roņi, zivis, vaļi, putnu olas izskats - balts
2	Visas pazīmes par balto lāci ir nosauktas pareizi. (ailītē pie barības nosaukta kaut viena pazīme - ieskaita kā pareizu)	dzīves vieta - polārais loks, uz ledājiem, Ziemeļpols barība - roņi, zivis, vaļi, putnu olas izskats - balts
1	Nosauktas vismaz divas pareizas pazīmes par brūno lāci. (ailītē pie barības nosaukta kaut viena pazīme - ieskaita kā pareizu)	barība - augi, kukaiņi, zivis, rieksti, sēklas, ogas augļi, medus izskats - brūns
2	Visas pazīmes par brūno lāci ir nosauktas pareizi. (ailītē pie barības nosaukta kaut viena pazīme - ieskaita kā pareizu)	dzīves vieta - mežs barība - augi, kukaiņi, zivis, rieksti, sēklas, ogas augļi, medus izskats - brūns
Kopā 4		

6. uzdevums. (6 punkti)

6.1. Izlasi un novērtē apgalvojumus! Atzīmē ar ✓, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1. Brūnie lāči dzīvo mežā tāpat kā leduslāči.		
2. Zivis ēd gan brūnie, gan baltie lāči.		
3. Brūnie lāči grib izdzīvot Illi no meža, jo viņš ir balts.		
4. Ja Ille nokļūtu mežā novembrī, tad, visticamāk, viņš Petru nesatiktu.		

6. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atzīmēts neviens no apgalvojumiem pareizi. Nav pamatojuma dotajam apgalvojumam.	
1	Tekstā noteikta un atzīmēta atbilde, kas noliedz apgalvojumu.	Nepatiess
1	Tekstā noteikta un atzīmēta atbilde, kas apstiprina apgalvojumu.	Patiess
1	Tekstā noteikta un atzīmēta atbilde, kas apstiprina apgalvojumu.	Patiess
1	Tekstā noteikta un atzīmēta atbilde, kas apstiprina apgalvojumu.	Patiess
Kopā 4		

6.2. Uzraksti, kas dotajā apgalvojumā ir patiess, kas – nepatiess! Pamato savu atbildi!

Apgalvojums: Leduslāči un brūnie lāči var izzust, jo kūst ledāji.

6.1. uzdevums snieguma līmeņu apraksts			
Punkti	0	1	2
Snieguma apraksts	Pamatojums nav sniegts vai tas ir neatbilstošs – netiek paskaidrots, kāpēc apgalvojums ir patiess/nepatiess.	Uzrakstīts viens apgalvojums vispārīgs, ticams ar informatīvo tekstu tieši nesaistīts pamatojums.	Uzrakstīti abu apgalvojumu skaidri un loģiski pamatojumi, kuri veidoti, atsaucoties uz informatīvajā tekstā pieejamo informāciju.
Piemērs	„Jo tas nav pareizi.”	„Apgalvojums ir nepatiess, jo leduslāči un brūnajie lāči pasaulē ir ļoti daudz.”	„Apgalvojums ir patiess, jo leduslāčiem draud izzušana globālās sasilšanas dēļ, un nepatiess, jo brūnajiem lāčiem nedraud izzušana, jo tie dzīvo mežā.”

7. uzdevums. (7 punkti)**Izlasi jautājumus! Uzraksti atbildes atbilstoši tekstam par Illi un informācijai par balto un brūno lāci!****7.1. Kāpēc brūnie lāči gribēja izdzīt Illi no meža? Pamato savu atbildi!**

7.1. uzdevums snieguma līmeņu apraksts			
Punkti	0	1	2
Snieguma apraksts	Pazīme nav nosaukta vai nosaukta neatbilstoša pazīme, un pamatojums nav sniegts vai nav saistīts ar tekstiem.	Uzrakstīts īss apgalvojums, kas norāda uz tekstā nolasāmu pazīmi - Illes izskatu.	Uzrakstīts īss apgalvojums, kas norāda uz tekstā nolasāmu pazīmi - Illes izskatu. Uzrakstīts teksts pieejamā informācijā balstīts loģisks pamatojums - saistīts ar balto un brūno lāču dzīvesvietu.
Piemērs	“Dzīvesvieta.”	„Pazīme – izskats. Ille bija balts.”	„Pazīme – izskats. Stāstā teikts, ka citi lāči gribēja Ille izdzīt, jo viņš izskatījās jocīgs – bija balts, nevis brūns kā pārējie.”

7.2. Nosauc divas pazīmes, kas norāda, kāpēc Illem nevajadzētu palikt dzīvot mežā! Pamato savu atbildi!

7.2. uzdevums snieguma līmeņu apraksts				
Punkti	0	1	2	3
Snieguma apraksts	Pazīmes nav nosauktas vai nosauktas neatbilstošas pazīmes, pamatojums nav sniegts vai nav saistīts ar tekstiem.	Nosaukta viena pazīme.	Nosauktas divas pazīmes, un vienai no tām ir sniegts pamatojums balstīts lasītajos tekstos.	Nosauktas divas pazīmes, kuras pamatotas ar informāciju no lasītajiem tekstiem par balto lāču dzīvesvietu un barību.
Piemērs	“Izskats.”	“Dzīvesvieta.”	“Dzīvesvieta un barība, baltais lācis nedzīvo mežā.”	„Pazīmes – dzīvesvieta un barība. Stāstā Ille saka, ka bez ledus nav leduslāča, bet infografikā redzams, ka polārlāči dzīvo uz ledājiem un galvenokārt ēd roņus, nevis meža barību.”

7.3. Kāpēc Ille pārējos lāčus nosauca par melleņu ēdājiem! Kā viņš jutās tajā brīdī?

7.3. uzdevums snieguma līmeņu apraksts			
Punkti	0	1	2
Snieguma apraksts	Atbilde nav sniegta vai ir neatbilstoša – nav paskaidrots, kāpēc Ille lieto izteicienu, un/vai nav nosauktas emocijas.	Izveido apgalvojumu, kurā ir sniegts tikai vispārīgs skaidrojums un pamatojums par brūno lāču barību.	Izveido apgalvojumu, kurā ir sniegts skaidrojums un pamatojums, kas saistīts ar balto un brūno lāču barības atšķirībām. Nosaukta Illes emocijas, to interpretācija var būt atšķirīga (piemēram, aizvainojums, dusmas, izsmieks, apmulsums u.c.), ja tā ir loģiski pamatota ar tekstā minētajiem notikumiem un ir uztverta konteksta (vārda “noņurdēt” – neskaidri, paklusu, parasti neapmierināti, runāt) nozīme.
Piemērs	„Ille tā vienkārši pateica.”	„Ille nosauca viņus par melleņu ēdājiem, jo brūnie lāči ēd ogas.”	„Ille nosauca brūnos lāčus par melleņu ēdājiem, jo viņi neķer zivis kā leduslāči, bet ēd ogas. Tajā brīdī viņš jutās aizvainots un dusmīgs, jo pārējie lāči par viņu smējās.”

8. uzdevums. (2 punkti)

Izlasi vārdus! Atrodi tekstos katram vārdam sinonīmu un ieraksti tabulā!

	Sinonīms
Polārlācis	
Pievilcīgs	

8. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Vārdi izskaidroti nepareizi, nesaprotami vai nav uzrakstīti.	
1	Vārdam polārlācis uzrakstīts atbilstošs sinonīms no teksta.	leduslācis, baltais lācis
1	Vārdam pievilcīgs uzrakstīts atbilstošs sinonīms no teksta.	skaists, skaistajām
Kopā 2		